

Debat: Vil den nye biskop opfordre præsterne til at gå i kirke, når de har fri?

Christoffersen, Lisbet

Publication date:
2020

Document Version
Peer-review version

Citation for published version (APA):

Christoffersen, L. (2020, jul. 7). Debat: Vil den nye biskop opfordre præsterne til at gå i kirke, når de har fri? Kristeligt Dagblad. <https://www.kirke.dk/debat-vil-den-nye-biskop-opfordre-praesterne-til-gaa-i-kirke-naar-de-har-fri>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact rucforsk@kb.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Hvad bliver den teologiske linie for Helsingør stift de næste 15 år?

Af Lisbet Christoffersen, professor, Roskilde og Københavns Universiteter

Ved stiftssamtaler før bispevalget den 24. juni 2020 i Dyssegårds kirke var min opgave at pege på betydningen af de opgaver, biskopperne helt formelt skal varetage. Mange af disse beslutninger præges af biskoppens teologiske linie. Det gælder ikke mindst i forhold til kompetencen til at træffe beslutninger om fordelingen af præstekvoten.

Der er, ifølge stiftets hjemmeside, ca 300 præster i Helsingør stift.

De er ikke faldet ned fra himlen. 1.892,8 præstestillinger i folkekirken er sam-finansieret over dels kirkeskatten og dels over finansloven. De fordeles på landets ca 2.200 sogne med ca 2.350 kirker og ca 1.700 menighedsråd. Derudover finansieres 100 præstestillinger af fællesfonden, dvs. (lands)kirkeskatten alene. Nogle få præstestillinger er (med)finansieret af lokale ligningsmidler.

De ca 300 præster i Helsingør stift er stiftets andel af dels de 1.892,8 finanslovs-finansierede præstestillinger og dels de 100 fællesfonds-finansierede, der skal gå til betjening af andre menigheder end sognene. Præstekvoten for hvert stift er fastlagt ved en aftale mellem biskopperne og kirkeministeriet. Den igangværende aftale om fordelingen af præstekvoten udløber i 2021. Den aktuelle fordeling mellem stifter lægger vægt på antal medlemmer af folkekirken; antal kirkebygninger; antal menighedsråd; antal kirkelige handlinger; forpligtelser over for ikke-medlemmer.

Første spørgsmål: hvilken teologisk linie vil en ny biskop lægge for Helsingør stift i forhandlingerne med de øvrige biskopper og ministeriet, når der næste år skal drøftes kriterier for fordeling af folkekirkens samlede præstekvote?

Når stiftet har fået sin præstekvote, er det biskoppen, der fordeler stillingerne på sogne og funktioner. Altså beslutter, hvor der skal være fuldtidsansatte og deltidsansatte sognepræster, hvor der skal være flere præster i et pastorat, hvor stillinger kan sammenlægges og måske endog tager initiativ til en samtale med menighedsråd og om den fremtidige brug af kirkerne, om sognesammenlægninger mv.

Nogle af kriterierne for fordeling af præstekvoten virker relativt objektive. Andre kan vanskeligt kvantificeres. Fx forpligtelsen over for dem, der ikke er medlemmer af folkekirken. Og menighedsopbyggende arbejde over for medlemmer af folkekirken. Skal det indgå i stiftets fordeling af præstekvoten, hvad kan man lægge i det og hvilken vægt skal det have?

De samme spørgsmål står i kø, i hvert fald i menighedsrådenes ende, når biskoppen rådgiver menighedsrådene i forbindelse med valg af ny præst. Hvor stor vægt skal der lægges på at sikre gudstjenesten og de kirkelige handlinger mv – og hvilken vægt skal der lægges på en supplerende kirkelig praksis, som måske er med til at sikre, at nye generationer eller grupper bruger folkekirken?

På landsplan forudsættes, at der i et vist omfang holdes gudstjeneste i alle kirker. I Helsingør stift er praksis, at der holdes gudstjeneste i alle kirker hver søndag. Hvordan vil en ny biskop sikre en rimeligt jævn arbejdsbyrde mellem præsterne i et stift med store forskelle mellem på den ene side præsterne i store forstadssogne, provinsbyer og stationsbyer med 2-4 præster pr kirker og dermed mange prædikenfri søndage over for de mange præster i landpastoraterne, der holder to gudstjenester hver søndag og alene har fri, når de har fri? Og samtidig sikre, at der er rimelig adgang til gudstjeneste for hele befolkningen i stiftet?

Endelig kan man spørge, *hvem* der forventes at "gå i kirke". Særbud giver kirkegang til specielle aktiviteter. Men hvilken teologisk linie skal lægges i forhold til den almindelige søndagsgudstjeneste. Skal den opretholdes? Fysisk og/eller virtuelt? Hvem skal, sammen med præster og kirkelig betjening, opretholde den?

Kirke.dk har haft en debat om forventningen til menighedsrådsmedlemmer om, at de viser sig aktivt i den kirke, de har tilbudt at være med til at forvalte. Det får mig til at spørge: hvorfor skulle menighedsrådsmedlemmerne og alle vi andre gå i kirke, hvis ikke præsterne gør det?

Så et simpelt spørgsmål til den teologiske linie kunne være: vil den ny biskop opfordre til og forvente af de ca 300 præster i stiftet, at de er kirkegængere, også når de har prædikenfri eller rigtig fri – ikke nødvendigvis i eget sogn, men i sommerhussognet eller på vej til familiebesøget? Bliver præsterne kirkegængere i fremtidens Helsingør stift?